

СТ А Н О В И Щ Е

Във връзка с поставени от енергийните предприятия въпроси относно действията, които следва да бъдат предприети от производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници и високоефективно комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия, за да се включат в балансиращия пазар, Държавната комисия за енергийно и водно регулиране (ДКЕВР, Комисията) изразява следното становище:

За да придобият качеството „участник на пазара на балансираща енергия“ производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници и високоефективно комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия следва да обезпечат отговорността за балансирането си. В тази връзка Правилата за търговия с електрическа енергия (Правилата) предвиждат следните възможности:

1. Да прехвърлят отговорността за балансиране на координатор на комбинирана балансираща група (чл. 56, ал. 11 от Правилата).

2. В случай, че производителите не са избрали да прехвърлят отговорността за балансиране на координатор на комбинирана балансираща група, обществения доставчик и крайните снабдителите поемат служебно отговорността за балансирането им и сключват договор за участие в балансираща група с тях (чл. 63, ал. 2 от Правилата). Следователно Правилата определят субекта, който може да поеме отговорността за балансиране на този вид производители, но поставят като задължително условие сключването на договор за участие в балансиращата група. Несключването на последния прави фактическия състав незавършен и съответно води до невъзможност координаторът на специалната балансираща група да поеме отговорността за балансиране на производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници и високоефективно комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия.

3. При неизпълнение на възможностите по чл. 56, ал. 11 и чл. 63, ал. 2 от Правилата производителите следва да поемат сами отговорността за небалансите на своите обекти по смисъла на чл. 57, ал. 1, т. 2 от Правилата. В тази хипотеза производителите следва да сключат договор с оператора на електропреносната мрежа по чл. 11, т. 8 от Правилата с предмет физически и финансов сетълмент на небалансите.

4. Необходимо условие за функциониране на електроенергийния пазар е действащ пазар на балансираща енергия. Неподаването на графици съгласно Правилата ще доведе до невъзможност на оператора на електропреносната мрежа да планира и управлява режима на работа на електроенергийната система, тъй като ще липсва обмен на данни и информация за графиците на доставка. Това създава условия операторът на електропреносната мрежа да не може да поддържа мощностния и електроенергиен баланс на електроенергийната система, в който случай за него възниква право да разпореди временно прекъсване или ограничаване на производството на електрическа енергия без предварително уведомяване по силата на чл. 73, ал. 1, т. 7 от Закона за енергетиката.

От друга страна, към настоящия момент ДКЕВР с Решение № И2-Л-147/06.01.2014 г. е изменила лицензията на „Национална електрическа компания“ ЕАД за дейността „обществена доставка на електрическа енергия“ като е допълнила същата с права и задължения за дейността „координатор на специална балансираща група“. С цитираното решение Комисията е задължила обществения доставчик в срок до 24 януари 2014 г. в изпълнение на чл. 63, ал. 2 от Правилата да сключи с производителите

на енергия от възобновяеми енергийни източници и високоефективно комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия, договори за участие в балансираща група. Изменени са и лицензиите за дейността „обществено снабдяване с електрическа енергия“ на крайните снабдители „ЕВН България Електроснабдяване“ АД, „ЧЕЗ Електро България“ АД, „Енерго-Про Продажби“ АД с решения №№ И2-Л-141/09.12.2013 г., И1-Л-135-11/16.12.2013 г. и № И1-Л-139/09.12.2013 г. на ДКЕВР, като същите са допълнени с права и задължения за дейността „координатор на специална балансираща група“. С оглед равнопоставеност между енергийните предприятия е необходимо и крайните снабдители, и производителите на енергия от възобновяеми енергийни източници и високоефективно комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия да изпълнят задълженията си по чл. 63, ал. 2 и чл. 70, ал. 2 от Правилата в същия срок – 24.01.2014 г.

5. При неизпълнение на императивните разпоредби на Правилата за търговия с електрическа енергия ще бъде ангажирана административно наказателната отговорност на енергийните предприятия.

Становището е прието с Протокол № 10 от 20.01.2014 год., т.2.